

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

:: SALUT PÚBLICA :: INTERESSOS POPULARS :: ARTS Y LLETRAS ::

PREUS DE VENTA

25 exemplars. Una pesseta
Cada número. a quartes
Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada
cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

6 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 6

BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Tot Espanya, portat a domicili. 8 rals trimestre
Països de la Unió Postal. 15 id. id.
Dona números extraordinaris sempre que ho demanin
las circunstancias

!!PER UNA HUELGA!!

Dimars varen ingressar a la presó de Igualada setze treballadoras de Carme de resultas d' un procés obert ab motiu d' una qüestió de treball haguda l' any 81.

Lo tribunal ha condemnat a tretze de ellas a dos mesos d' arrest major y a duas menors d' edat a 125 pessetas de multa ó siga 25 dias d' arrest y una a dos mesos y 5 pessetas y mitja de multa.

Quin crim deuen haber comés setze treballadoras?

Lo tribunal deu castigarlas per coacció a la llibertat del treball ó cosa per l' estil. Mes lo crim real y verdader no es altre que 'l ser pobre, que 'l tenir de treballar y menjar, y encara per menjar tenirse de declarar en huelga.

No cal dir a quin estat van a quedar reduhidas aquellas tristes treballadoras y las sevas families baix lo pés de la llei durant lo periodo de la seva presó.

Al impuls de las reflexions a que porta 'l fet en sí y las consecuencias sevas, habem pensat obrir en nostras columnas una suscripció que siga a la vegada un alivio per las treballadoras presas y una protesta contra los explotadors del esclau modern que ab son egoisme donan lloch a que la llei caiga sobre houradissimas mares de families y noyas menors d' edat.

Supliquém als demés periòdichs obrers que prengan per sa part un xich d' interés en aquest assumpto al objecte de aminorar en lo possible la miseria de SETZE FAMILIAS OBRERAS.

Per ara tenim rebudas las següents cantitats:

	Rs.
E. C. M.	4
A. B. C.	2
R. B. C.	2
Un enemich del present estat so- cial.	4
Equilátero.	2
J. M. R.	1'50
F. F. V.	2
C. F. M.	1
L. G. P.	1
A. S. F.	2
R. R.	4
P. E.	2
Total.	27'50

En lo número vinent seguirá la llista.

Creyém útil donar coneixement a nostres lectors del següent article, que traduhim de nostre benivolgut colega *La République Anti-Cléricale*, ja que desgraciadament molts pares de familia no tenen lo menor reparo en confiar sos fills a las escolas dels germans de la doctrina cristiana, expulsats de Fransa a causa dels repetidissims crims semblants als que en lo present article 's denuncian, pera que aixís pugan ferse càrrech del perill que corren.

L' ESCANDOL DE SAINT-YRIEIX

La casa d' infants orfens de La Faye, situada a uns quatre kilòmetres de Saint-Yrieix, prop de las cólebres pedreras de

Marcognac (Charente), acaba d' ésser teatre d' un escàndol inaudit.

Molts de nostras lectors coneixen, sens dubte, aquest hospici agríco-religiós; es dirigit per trenta ó trenta cinch germans de la ordre de Sant Joseph, del Mans, y contó un número casi igual de 'xicots pobres abandonats, quina etat varia entre dotze y divuyt anys, y 'ls quals conrean las magníficas propietats que dependeixen del establiment.

«Dijous al mati, diu lo *Petit Centre*, per allá a las vuyt, set noys del hospici 's presentavan al senyor alcalde de Saint-Yrieix, y declaravan, tot plorant, que ja no podian aguantar per més temps lo mal tracte dels germans y la mala alimentació que se 'ls hi donava. Lo digne magistrat acullí ab dolor la queixa d' aquells noys; però, per algunas mitjas paraulas que recullí de sa boca y que li feren véurehi més clar, obtingué molt prompte la certesa de que no solzament havian sigut martiritats, sinó també violats.

M. Denmelle conduhí llavors als noys en presencia del senyor procurador de la República. Després d' haver procedit a un breu interrogatori, lo senyor procurador de la República, qual enérgica activitat en aquest assumpto no hi hauria prou paraulas pera alabar, marxá immediatament cap a La Faye; mes a sa arribada al hospici lo sub-director (puig lo prior encara no s' ha trobat) li feu saber que 'l germá Laurent, lo germá acusat pe 'ls noys, acabava d' anarsen a Limoges mediant un permís que havia obtingut aquell mateix dematí.

No li costá gayre, al procurador de la

República, comprendre que 's tractava de desorientar a la justícia; y, sens perdre més temps escoltant evasivas, s' en tornà desseguida a Saint-Yrieix, a fi de telegrafiar en tots indrets las senyas del culpable.

Encara no havia fet lo digne magistrat un kilòmetre de camí envers a Saint-Yrieix, quan se trobà en la carretera ab lo ecònomo del hospici, lo qui portava dins del cotxe, assentat á son costat, á un minyonàs de molt bona presencia, vestit sense pretensions, ab lo trajo de la gent d' aquell país: llarga brusa blava, pantalón negre y barret de palla ordinaria. Lo magistrat entrà en sospita. Suplicà al ecònomo que fes parar y examinà al home ab molta atenció. Aquell minyó de tan bona presencia era 'l germà Laurent en persona. Havia deixat la sotana per la brusa, á fi d' alcançar més fàcilment la frontera. Pero... lo tret li sortí per la culata. Deu minuts més y la partida era seva. S' hauria escapat com un simple abat Treil, y potser s' hauria fet tonedis com ell mateix.

Crech arribat lo moment de presentarvos lo germà Laurent.—Ja comprendreu que aquest es lo seu nom de guerra.—Lo germà Laurent, nat á Fiers (Orne) en 1848, se diu senzillament Francesch Lemarchand,—un nom tan prosaich com lo vostre y 'l meu.—Ab aquest mateix nom, tant d' estar per casa, s' ha presentat ja una vegada als tribunals per caricias fetas á noys petits. Francesch Lemarchand era llavoras lo germà Bazilien, y operava en lo departament de Maine-et-Loire. Veritat es que 'ls jutjes l' absolgueren; mes lo consell departamental d' instrucció pública, no tan convenut com los jutjes de la ignocencia de Lemarchand, li prohibí la ensenyansa. Pero com que tan bell subjecte encara havia deixat noys sense violar, encarregà al germà Laurent la continuació de la obra comensada pe 'l germà Bazilien. Segons sembla, aquestas cosas passan molt sovint en los convents.

Però torném al gra. Quan lo senyor procurador de la República hagué reconegut á Laurent, lo feu pujar en son cotxe y tornà ab ell á La Faye. Allí tingué lloch un careig, y nou noys acusaren enérgicament al miserable d' haverse entregat ab ell á practicas vergonyosas. Devant de semblants acusacions no quedava sinó una cosa per fer: portar á la presó al ignoble personatge.

La nova d' aquest escàndol y de las diligencias de la justícia s' havian extés rápidamente per la població.

Mil cinch centas personas, pe 'l cap baix, ocupavan la carretera de Coussac, esperant ab impaciencia á Bazilien-Laurent pera saludarlo al pas. Tingueren que esperar algunas horas. Per fi, allà á dos quarts de vuyt, va comensarse á veure un carruatge del establiment, escoltat per dos gendarmes. L' ignoble frarot hi anava assegut tranquilament. Una tempestat d' injurias, crits y xiulets fou lo saludo; mes, á pesar d' aquesta manifestació de la opi-

nió pública, son cinisme no l' abandonà un sol instant, puig mentres va durar la carrera no parà de saludar, tot somrihent, á n' aquell poble indignat. Abans d' entrar á la presó saludá de nou, ab la mateixa poca vergonya, á la població arremolada en la plassa de la Iglesia.

Bazilien-Laurent no era 'l únich culpable; la informació n' ha descubert un altre, que es fácil no siga 'l darrer, lo qual ahir al vespre fou licat igualment á la garjola. Té cinquanta anys d' etat, y 's diu Guillaume Boizard, donantse 'l motiu de germá Odysse.

Y aixó es tot lo que teniau per dirnos! potser preguntaréu. En efecte, los obscurantistas de tots colors nos han avesat de tal manera á fets d' aquesta mena, que no 'ns ve de nou res que surti d' ells. Escoltantho únichament experimentem una sensació de disgust, però res mes.

Donchs bé, no, no es aixó tot. Ja he dit, al comensar, que aquestas miserables martirisavan als noys, y vaig á probarho:

Entre 'ls cástichs imposats als deixebles del hospici figura la pena del calabós.

Aquest calabós visitat per lo procurador de la República, es un cuartot humit y mal sa, situat en lo fons del soterrani. Està dividit en duas parts contigüas: en la primera hi ha per tot mobiliari una estaca clavada a terra, destinada á ferhi asseure al pacient, y una galleda en un recó. La segona part del calabós, ahont dormen los noys castigats, no conté més que una mica de palla.

Al veuré aquest calabós estret, pudent y fosch, ahont l' ayre no penetra més que per una reixa microscòpica, en quals barrots los pobres noys s' apoyan pera respirar, lo senyor procurador de la República ha sigut presa de tal moviment d' indignació, que no s' ha pogut estar d' exclamar, tot dirigintse als germans: «Aixó es horrible!» Cap home honrat gosaria ficarhi 'l sou gos!»

Donchs heus aquí ahont tenen tancadas durant cinch ó sis dias á n' aquestas desgraciadas criaturas!

Heus aquí ahont las fican tot sovint, al tornar, reventadas y xopas de suhor, del aspre treball del camp!»

Probablement encara 's farán nous arrestos. L' alcalde de Saint-Yrieix reunirà á son consell municipal pera enterarlo d' una proposició relativa á n' aquest horrible escàndol.

(De La République Anti-Clericale.)

TRIBUT D' AMOR

A MOS AMICHS ESTRADA, RIU Y PUIGNERÓ

DEVANT SA TOMBA

Aquí 'ns tenui, companys. Venim á véureus perque nostres laments, nostra paraula repercuteix á dintre 'l clot de terra ahont s' ha tornat ja pols vostre cadavre. Venim portant lo cor ple d' amargura, humitejats los ulls d' ardentes llàgrimas, lo pit encós d' amor com l' hem dut sempre y 'l trist anyorament á dintre l' ánima. Deixondevos, y oin nostres angustias. Es la veu del amich la qu' ara 'us parla.

Es que 'l jorn recordém en que tots eram unia pe 'l sagrat llas d' angustia santa, y allí, á n' al fons de nostre vida intima, las aficcions del cor nos traspassavam. Sí; ho recordém, y fins sembla impossible, tanta es la rapides ab que 'l temps passa, que no 'ns tingüim en nostre companyia, que no 'ns tingüim encor entre nosaltres. Si fins pareix un somni... horrible somni! Si sembla una il·lusió... il·lusió infantila! Perque jo encara sento en las mans mevas lo calor de las vostres, que juntavim; encor devant dels ulls aquí 's presenta lo vostre dolz somris d' amiat franca, encara sento jo com debatoga lo vostre cor á impuls d' ideas santas; á dintre mas orellas fort resona l' eco de vostre veu, y 'l sento encara, fins las parets de nostre sagrat temple que per honra de tots un jorn alserem, com urna santa de sagradas joyas, com misterios sacrari, també guardan lo resó d' aquell crit:—Avansa poble!— que á n' allí dins un dia van llesnarne, y 'us veig valents y forts y plens de vida y 'us miro encara avuy com era antes. Pro... ¡Delsis del qui sent y plora la mort del ser que á n' aquest mon més s' ayma! Fictics pensaments, que al cap s' agrupen del qui portan á n' al cor trista anyoransa! ¡Florim! aquellas mans que, vigorosas, tan sovint ab las nostres s' enllassavan, ja per sempre han perdut la seva forma; son franch y dolz somris ja va gelarse; lo foch del pensament s' es tornat cendra, y sols al devant meu miro com s' aisa lo rostre cadavèrich dels que foren, en un temps que ha passat, amichs del ánima. ¡Florim! ¿Què 'n queda ja d' aquells patrias, amichs del cor? La mort, ab sa cruel data tallá per sempre 'l fil de sa existencial ¿Què 'n queda? ¿què? En aquesta solitaria mansió dels morts la vista passejamb, y l' oreig nos dirá:—Ja en pau descansan!— y del bell fons d' aquestas sepulturas, d' eixas mudas parets, ab trist llenguatge, ne surtirá una veu misteriosa. ¿Que ab crits gelats de mort dirá:—¡Tot passat! Tots ells s' han tornat pols! De cor plorouso! ¡Dorman ja l' etern son! En pau descansan!— ¿Què 'n queda, donchs? ¡Oh, sí! Jo sé ab certa cohe, si en polsim s' es feta del cor l' arca, en cambi quelcom queda qu' en la vida no pot morir jamay. Aquella flama que com fogall del Etna crema un dia aquí, á n' al fons del cor: l' amiat santa; los pits que per vosaltres van glastirne, encara avuy glastiran, y per valtres d' amor glastiran sempre, en tant que 'ns quedi un batiment al cor, amichs del ánima. ¡D' amor recort etern portarém sempre! Eterna gratitud vivirá en nosaltres! Per ço es que avuy ab ánima entristida venim á plorar tots, plens d' anyoransa, la fatal y terrible ausencia vostra, y á sobre vostra Rosa funeraria á posarlu venim una corona, emblema d' amiat pura y sagrada, amiat, que al ser valtres plens de vida la vam sentir com la sentim tots ara. ¡Amiat! ¡Flor preciosa! ¡A dintre nostre per vosaltres nasqué! ¡Oh! ¡Y vuy encara! Si jo de tots los cors que aquí 'us anyoran eixa flor jo pogués ara arrancarla ¡ab quin goig, amichs meus, l' arrancaria! perque apres una á una anant juntantlas formaria la més rica corona, lo més preuat recort que ha pogut darse, perque ab fibres del cor fora tessada y ab llàgrimas de sanch fora regada. Aixó es lo que 'ns daria jo en ofrena, mes ja que no pot ser, per adó plausme venir á recordar á devant vostre las gestas d' aquell temps de benauransas, llesant, per just tribut, demunt la fonsa que guarda vostre cos sols tendis llàgrimas, y aixis, ja que aquí en pols aneu desentres, ab mos plors fare al menys que creixi ufana aquí hont tenui lo cor, una florita: la flor de l' amiat que duyau antes. Cants de gloria etonar també podriam, ja que sa gloria al mon van conquistar. ¿Com no, si á fe 'l progrés contribuïrem? Al cor una esperansa alimentarem qu' era lliurar del esclavatje el home y conseguir la pau tan anhelada. Jels pobles de la terra y federarlos lliminats per un sol: la Democracia. Aquest son ideal; aquesta idea, la qu' en son temps de vida germinava dintre son correll, y difundian per tot ab verdadera fe y constancia. Adalts del progrés, de las tenebras fugian, espargint raigs de llum clara, la llum de la rabi; amante de justícia, lo sentiment de lo qu' es just anava arrelantse en son cor més cada dia; la sed de la justícia 'ls abruava.

¡Y han mort! Han mort sens que poguessen veure realitat son ideal. Lo mon encara segueix com sempre sa fatal carrera. L'afortunat s'extén per nostre patria, la societat segueix sent corrompuda; los vicis que a n' al home més degradan ensenyorisme van de tots los pobles, y, com corbe, a n' als pobles van menjantse.

L'ingratitude sent norma de la vida, sent arma fina de lley la vil infamix; la traició a la lealtat he vist suplir; l'amistat escarnida y ultrajada; lo més moral se veu anar per terra y la immoralitat per tot s'enlayra; lo vicí al cap de virtut s'acotxa y lo més depravat crims ab or se tapan; empresonan al home franch y noble que crida contra l'jou que l'endogala, y la lley,—fins vergonya causa l' dirho—la lley molta cops al criminal ampara.

Lo més fort contra l' delat liura guerra. La rabó per la fora s' veu abatre. Per tot arreu domina l' injusticia; per tot arreu estén sas negros alas l' hipocresia; la maldat del home nos lleva lo repós; ab vil sarcasme sols per un grat d' or, molts cops se venen l'honra, la dignitat, y miserablement com que ab lo vil metall ja tot se compra res es mal adquirir si ab or se paga.

¡La dignitat del home! Si aixó es música. L'honra... l'honor... lo nom... ¡Paralas vanas! L' or vil s' ha fet avuy rey de la terra, y la vida se 'ns fa trista y amarga sens aquest alany viu de ferne acopi perque sens or som tots sers miserables.

¿Qué més? Si a tal estrém ha arribat l' home que fins en aquestloch, hont tot s' acaba, també hi fa dominar per fins hipocresias l' orgull de la riquesa que 'ns infama.

Aquí veureu la vida ab son vel negre plorant la mort del home qu' estimava, y ja n' té dos ó tres a dins la pensa y no sab quin triar pera casarse.

Aquí veureu l' avaro ab olla plorosa que suspirant y resignat exclama:—Aquí s' acaba tot. Hem de ser cendra— y al aixir veurá un pobre que s' escanya y al demanarli humil diners a redit los deixa al vint per cent, y encor fa alardes de fe una caritat y una bona obra.

¿Hipocresias volés? ¡A qué buscarne? ¡Si n' hi ha per tot arreu! Per tot se troban!

Aquí ab lo més sagrat y respectable se mercadeja. Ja ab or lo clergeu salvar ánimas vol y resa y canta, y sens or ja ni canta ni sola rosa ni s' encarrega de salvar nostre ánima.

Y pensar que després d' aquesta guerra de germans ab germans, que may s' aplaca, s' ha d' acabar a dintre un clot de terra fent un pudrimen de nostre ossada.

Veniu aquí los que porten a dintre un mon d' ambició follia; y tots vosaltres intrigants que a trontolts tot ho feu correr; veniu aquí! Mireu lo que 'us aguarda! Després de malehirvos tots a l' hora, lo fi de vostra vida malhaurada aquí l' tenu, ¡Mireu! Aixó 'us espera!

¡Aquest es lo final de vostres ánimas! ¡Es lo coronament de la vostra obra! ¡Un munt de pols que fins se l' endú l' ayre!

Per aixó lo regnat de la justicia ja s' acotxa, es aprop, ja va acostantse!

Per aquest fi sens dans un punt de treva van batallar al mon, amichs de l' animal. També naltres, sens dans repós ni un' hora sempre anérem seguint la nostre marxa.

¡Y endevant sempre! Avant sense aturarnos que la lley de progrés es innegable, y en no molt llunya dia te de dirnos al loch qu' esperim tots ab ánsia avara.

Y si 'ns sorpren la mort sens poguer veure realitat mon ideal, com tots vosaltres, content vindré a n' aquí a n' al costat vostre a regactis d' est lloch la santa calma, satisfet d' haver fet quant me tocava.

Adéu siau, amichs meus. Avuy 'us ploro, com 'us ploran los sers que 'us estimavan, demá, potser demá ja vindré a veureus. Fins a la vista, donchs, amichs de l' ánima.

Sallent 7 Novembre 1884.

Victor Fanxas

Trobantse malalt nostre director, hem deixat interromput lo torn de publicació dels treballs de nostres col·laboradors, esperant prenguin paciència fins al número

próxim, ó quan puga, si per desgracia se prolonga la seva malaltia.

Fem la mateixa súplica als amichs de fora que tinguessen ab ell algun assumpto pendent de correspondencia.

..

La Comissió de la informació obrera ha donat ja tot lo que podia: un espectacle ridícol.

Los tipógrafos madrilenys, als que la gana ha fet saber de debó, n' han dit quatre de frescas als sabis encatronats que formaven la comissió, y en particular al senyor Moret, qui per primera vegada en sa vida s' ha donat vergonya de veures retratat ab los colors de la realitat, y per un obrer que podia aixecar dignament lo cap, y al que no podia tornar resposta, perque tot ell respirava honradesa y valentia.

Si afegim a n' aixó la brometa general ab que 'ls obrers han vist com lo llop volia fer lo filantrópich ab l' anyell, deuen haver pensat los comissionats que per ara es més fácil explotar als obrers que enganyarlos, y... duri tant com puga, y á explotarlos y deixarse de romansos; y dit y fet, la comissió ha passat á la historia.

..

Segons diu un periódich, lo despatx de las mercancías en Port-Bou va perfectament á la espanyola, es á dir, ab totas las bestiasas, gatuperis y tropelias que pugan arribar á imaginarse.

Aixó, fet á la frontera, es com posar al aparador mostra del género que tant abunda á casa.

Los extranjeris quan miran á Espanya per la porta de Port-Bou deuen pensar que aixó es la casa de *locame Roque*.

..

Alguns periódichs de Madrid nos fan saber que s' ha descobert una agencia que, á bons preus, proporcionava destinos del Estat, y omplia d' arrossayres las oficinas de tot Espanya.

Proposém que la tal agencia s' elevi á ministeri d' irregularitats, y regularisada d' aquesta manera potser arribarian á regularisarse tots los irregularisadors que irregularisaran sense caure may dins del códich penal.

..

L' ordre social, la religió de nostres pares, la propietat, la familia y... fins l' olla conservadora está en perill.

Ha desaparecut en Zorrilla!!!... Quan una nació té totas aquestas cosas tan enlayre que ballan per tan poca cosa, pot ben dirse que está constituida ab arreglo als últims avensos sociològichs.

¡No 'ls semblat!

..

Un doctor alemany s' ha menjat més microbis colérics que monjetas se consumeixen en un any á Barcelona, y 's troba més fort y trempat que un vicari.

En la creencia que alló dels microbis es una camama, ha volgut donar la prova per sí mateix.

Ab aixó, si 'ls metjes no s' espavilan y estudian pera cumplir com se deu la seva obligació, ja que saben ferse pagar bé, podrém classificarlos entre 'ls capellans y 'ls polítichs d' ofici.

..

Per a esser alcalde conservador se necessitan certas circunstancias que ha consagrat un ditxo popular castellá.

L' aldalde de Sallent las reuneix perfectament, segons nostras noticias, per lo que planyém de veras als sallentins.

Ab tan bellas prendas, figurinse nostres lectors l' efecte que devian produhirli las conferencias lliberals y anti-clericals que 's donavan en lo cassino de Sallent.

Y com que quan una cosa desagrada y un es l' amo lo millor que pot fer es suprimirla, figurinse també lo que haurá fet aquell *monterilla*, y votés mateixos s' encarragarán de calificarlo, que jo tinch altra feyna.

..

Com vostés saben, á Madrid hi ha moltras rarasas, però la que s' ha descubert últimament es de gros calibre.

Hi ha metjes que 's dedican á la lactancia.

Així ho diu un anunci del governador de Madrid, que publica *La Correspondencia*, en lo qual se llegeix:

«Sólo podrán dedicarse á la lactancia las mujeres reconocidas por los médicos que prestan aquel servicio...»

Se 'ns ocorreix un dupte: ¡quí mamará d' aquests *nodrizos*?

..

Per esser revolucionari conseqüent, l' alcalde de Badajoz ha sigut condemnat á vuyt anys y un dia de presó.

Per esser revolucionaris arrepenchits han sigut ministres, diputats, embaixadors y fins arxipámpanos, més de quatre tipos que viuen en la major opulencia en loch d' arrossegar un grillet.

..

No sabem si felicitar á D. Miquel Morayta per son discurs d' obertura del present curs académich, ó al bisbe d' Avila per una pastoral condemnant y prohibint la lectura del dit discurs.

Ratifica l' primer las últimas afirmacions de la ciencia sobre la antigüetat del mon, y vol lo segon que tothom crega en los sis mil anys del P. Petavi.

Aquests bisbes que volen fer de la Biblia un apagalums, treballan com si constituhiessin un comité de propaganda revolucionaria.

En la capella de la Ciutadela 's varen cantar lo dimars unas absoltas per uns oficials del exércit que varen morir combatent contra 'ls carlins.

¡Quina cara devia posar Deu al rebre la

petició de donar un lloch en la gloria eterna, pera escoltar la música celestial, als que combatien contra sos defensors!

.. ..

Lo bisbe d' Osuna ha excomunicat als lectors de nostre benvolgut colega *Las Dominicales del libre pensamiento*.

Si excomunicar vol dir treure fora de una agrupació, me sembla que 'l bisbe d' Osuna ha tret als que ja s' en havian anat, ó en altres termes, ha tocat lo violon episcopal.

L' esperit sant de vegades se coneix que està de broma, ó inspira als caps grossos de la Iglesia militant com si volgués fer riure als impios.

.. ..

En Cervera de Buitrago un aspirant á capellá ha assassinat á tres personas y ha ferit gravement á quatre.

Aixó essent aspirant no més, que si arriba á esser capellá...

.. ..

A Sallent lo rector va disposar una funció de desagravis, perquè anant ab Son Amo pe 'l carrer, ab parayguas tot tent sol y ab la camisa fora de las calsas, va trobarse ab lo director de *Lo Llobregat*, Víctor Ferrer, que no va tenir per convenient treures lo barret, á pesar de las excitacions del disfressat de Deu.

Aixó sí que m' engrosca.

Vetaquí un nou modo de donar feyna al clero, si tots los capellustres ho fessen aixís.

A cada funció llanera s' hi presenta un heretge, y desseguit desagravis *al canto*.

¡Què diuhen que no pot esser!

Natural, perquè aquestas funcions ningú las paga.

Eli hi hagués qui afuixés quartos...

.. ..

D. Lleó XIII (no hem de faltar al respecte degut al papa per un don més ó menos) nos prepara 'l gall de Nadal.

Sabem que treballa activament en la confecció d' una enciclica contra 'l liberalisme, pera solemnizar lo naixement del fill de Deu.

¡Animo, D. Lleó XIII! Tiri al dret y dogmatizi de ferm, que per nostra part més esperem de vosté en benefici de la llibertat, per las sevas *infalibilitats*, que de la conducta de molts liberals.

.. ..

Lo rosari de la aurora, ressucitat en aquests temps per alguns reclutadors carlistas, y secundat per algunas desgraciadas histéricas, ha comensat ja á produhir sos naturals fruits.

Tarragona ha sigut lo primer teatro en que ha tingut lloch la *reprisa* del drama. Teulas, testos, pedras, insults, bolets, carceras, es á dir, tot lo que requereix l' argument ha exornat la representació.

Lo dret del *pataleo*, compensació natural de tothom que pert, inspira als catòlics carlistas en los moments actuals,

contra 'l qual recomanem als liberals compassió y prudencia.

Se compren que rabihin, pobres, quan veuhen que se 'ls escapa 'l poder, la influencia, la riquesa, la vagancia y la bona vida, y fins serian capassos de crucificar altra vegada á Cristo pera tornar á agafar la paella pe 'l mànec.

.. ..

En la República de Costa-Rica corren uns ayres que encostipan á tots los caps tonsurats.

La primera bufada ha tret fora del territori de la República al diocesá eclesiástich.

La segona deixa 'l concordat com un paper mullat.

La tercera prohibeix la constitució d' ordres monásticas de frares y monjas, y enjega á passejar las ja constituídas.

Y lo que encara agrava un xich la cosa es que 'ls presidents de las Repúblicas que rodejan á Costa-Rica felicitan al d' aquesta, lo que vol dir que pot ser aviat haurém de donar tan bonas novas de totes ellas.

Llástima gran que no passi aviat per Europa aquesta ventada.

.. ..

Lo vicari de las monjas de Escalante ha donat una soberbia pallissa al cuynier dels frares de Haro.

Los maliciosos embolican en aquest fet á las esposas de Cristo.

¡Ah, impios! ja us arreglará, ja, 'l fill de Deu.

¡Penséu que no hi ha més que ferli passar plassa de marit enganyat!

.. ..

Una parella de la guardia civil trobá en Santillana, á la entrada d' un convent de monjas, un individuó que portava en un cistell á una criatura acabada de naixe.

Ni Cristo pogué tréureli explicacions sobre la procedencia de la criatura; pero no cal dir si 'ls impios d' allí atribuhirian lo miracle á la comunitat religiosa, com si Deu, que tot ho pot, no pogués fer sortir criaturas de darrera las portas, com las trenyinas.

.. ..

Cavant una sepultura en la parroquia de Denia, varen trobar un cadavre momificat.

Lo rector, al veurel, tingué una idea.

Y com vostès poden figurarse, aquesta idea no podia esser bona.

—Ab aixó 's poden guanyar quartos, se digué 'l senyor sotana. ¡Peró cóm? Faré un miracle... ja está massa explotat aixó dels miracles. ¡Ah! digué donantse un cop de má al front, com fan tots los que tenen la sort de rebre una inspiració; l' ensenyaré fent pagar la entrada...

Y allí está, y poden anar á veurel; no 'n fa pagar més que deu céntims d' entrada.

A no ser que li passi pe 'l cap venir á

exposar son espectacle en un dels barrancs de la plassa de Catalunya.

Miracle gros.

Estant adorant la Mare de Deu á Calaf, notan las beyatas que 'ls vestits se li movian.

Lo sagristá dona lo crit de ¡miracle! ¡miracle! y al explotar la devoció dels feligresos surt un gat d' entre las camas de María Santíssima y tot se 'n va á rodar. ¡Quina llástima!

Tant de diné que podia produhir aquest miracle...

.. ..

En una reunió de cabecillas carcas tinguda en la provincia de Albacete, van assistirhi tres capellans.

Si 'ls carlins tornessin á las sevas venriam aviat quantas parroquias quedarian en vaga.

De lo qual me 'n alegraria, porque aixís los pobles van aprenent á pasarsho sense misas ni rectors.

.. ..

Lo senyor Santiago, ó siga en Jaume, ja ha desbancat á n' en Roch y 'l gos ab aixó de curar microbis.

A la Corunya assegurun que 'l que dona un abrás á n' en Santiago ja está lliure del cólera.

Alguns rectors, per estar més aviat llestos, lo donan á la majordona.

EPIGRAMAS

Per ferli una carta, deya la Pepeta á ne 'n Quimet:
—Quimet ¿que vindrás á fer'm ho.
—Sí, Pepa, t' ho vindré á fer.

—Bon dia tingui.

—Bon dia.

—Donguim un pam de pique

—¿Ja 'n te prou ab un pam?

—Sí.

—Donch un pam n' hi posaré.

Xicu

ROMBO

1.ª ratlla, una lletra; 2.ª, un aliment; 3.ª, nom de home; 4.ª, lo que no es dur, y 5.ª, una consonant.

Ego sum de Reus

GEROGLIFICH

×

1. I S

1

3

S I

F. SOBRECANAS

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADES.—1.ª Co-ti-lla.—2.ª Cap-só.—3.ª Pe-ret.
GEROGLIFICH.—En Espanya un cas repenti es un cas sospitos.

Tip. La Academia, Ronda Universitat, 6—Barcelona